

Neatkarīgās iniciatīvas kultūras mantojuma saglabāšanā: veiksmes piemēri un idejas

Dagnija Baltiņa, UNESCO LNK ģenerālsekretāre
2013.gada 10.maijā, Kuldīgā

92,07% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.

Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

Šī lekcija un prezentācija ir veidotas ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par šīs lekcijas un prezentācijas saturu atbild autore Dagnija Baltiņa un biedrība "Kultūras projektu koordinācijas centrs".

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Saturs

- Kultūras mantojuma koncepts
- Mantojums un sabiedrība
- Nevalstisko un neatkarīgo iniciatīvu veidi un to loma
- Piemēri

Kultūras mantojuma koncepts

- Kultūras mantojums un nacionālā valsts;
- Atļautais/atzītais mantojums (*Authorised Heritage Discourse*);
- Mantojums nevis kā lieta, bet kā process, kas raksturo sabiedrību šodien;

Mantojuma koncepta kritika

- Ierobežota izpratne par mantojuma diskursiem;
- Savstarpējo saistību trūkums mantojuma jomu starpā;
- Esošās izpratnes nepilnības un vājums pretstatā dažādām ekonomiskām un politiskām interesēm;
- Pārlietu lielā atkarība no valdošajām valsts prioritātēm un vajadzībām – kultūra kļūst par varas izpausmes veidu;
- Arvien pieaugošs normatīvās sistēmas haoss par dažādu normatīvo instrumentu īstenošanu;
- Formālisms sabiedrības līdzdalības nodrošināšanā

Integrēta pieeja mantojumam

- Vienotas telpas veidošana caur dažādu vērtību integrēšanu visaptverošā mantojuma izpratnē;
- Mantojuma jomā ieinteresēto saliedēšana un tuvināšana;
- Mantojums kā sociāla rīcība – iekļaujošs, iesaistošs nacionālās identitātes veidošanas process, vērā ņemot dažādos mantojuma slāņus, stāstus un vērtības.

Paplašināta mantojuma izpratne – dažādi vērtību aspekti

- Nemateriālais kultūras mantojums;
- Sabiedriskās, arhitektūras, vēsturiskās, zinātniskās, u.c. vērtības;
- Aktualitāte vietējā, nacionālā, reģionālā, starptautiskā, vispasaules līmenī;
- Spēja redzēt sevi kontekstā ar citiem;
- Vietējo prioritāšu apzināšana – vietējā dzīves kvalitāte;
- Neelitārā mantojuma apzināšana.

Mantojums un sabiedrība

- Kas ir mantojuma «pasūtītājs»?
- Kam pieder mantojums?
- Ar mantojumu saistītās puses – valsts institūcijas, eksperti un SABIEDRĪBA
- *Izglaide*
- Interneta laikmets

Sabiedrības iesaistīšana

- Informācijas centri;
- Sabiedriskās aptaujas un diskusijas;
- Kopienų un vides kartēšana;
- Publikācijas un dažādi raksti plašsaziņas medijos;

Sabiedrības līdzdalība

- Jaunākie pētījumi apliecina, ka sabiedrība vēlas līdzdarboties ar mantojumu saistītos jautājumos personiskas intereses vadīta, meklējot sev tuvus un pamudinošus mantojuma aspektus;
- Ar mērķi veicināt neoficiālo mantojuma pusi, nevis pārapstiprināt jau atzīto mantojumu vai valsts definētos principus;
- Palīdz skaidrot mantojuma jēgu un nepieciešamību, nevis veicina mantojuma mehānisku saglabāšanu saglabāšanas pēc.

Loma, ko uzņemas neatkarīgas iniciatīvas

- Pārliecināt un atgādināt par mantojuma vērtību;
- Izcelt mantojuma jomas, kas ir mazāk aizsargātas vai atzītas;
- Iekļaut mantojuma konceptā sabiedrības slāņus, kas līdz šim ir tikuši mazāk ievēroti;
- Padarīt patīkamāku un sakoptāku savu dzīves telpu;
- Informēt un izglītēt sabiedrību, kas nav mantojuma jomas eksperti;
- Aizsargāt mantojumu, īpaši konfliktu gadījumos;
- Eksperimentēt, u.c.

Lomas, kas nav jāuzņemas

- Jākļūst par valsts institūciju iekšējām organizācijām, zaudējot savu neatkarību;
- Viedokļa, redzējuma uzspiešana;
- Oficiāla viedokļa formāla pārapstiprināšana;
- Kopienas norobežošanās un noslēgšanās riska veicināšana.

Iniciatīvas mantojuma saglabāšanā

- Profesionālās NVO
- Vietējo iedzīvotāju NVO
- Projekti, akcijas, festivāli
- Brīvprātīgo iespējas
- Neatkarīgas, bieži spontānas cilvēku grupas
- Individīdi

PIEMĒRI

NVO Lielbritānijā

- Vietējo kopienu biedrības
- Lokālās un nacionāla līmeņa ērtību biedrības
- Aizsardzības tresti
- Tīkli un virsorganizācijas

Seno ēku aizsardzības biedrība

THE SOCIETY FOR THE PROTECTION OF ANCIENT BUILDINGS

[What is SPAB?](#) | [Supporting the SPAB](#) | [Publications](#) | [Advice](#) | [Noticeboard](#) | [SPAB Events & Awards](#) | [Contacts](#)

You are here : [Home](#)

- Education & Training
- Homeowners
- Builders & Professionals
- Media Centre
- On-line Shop
- SPAB Membership
- Blogs, Videos & Podcasts
- The SPAB Magazine
- SPAB in Scotland
- SPAB Mills

The SPAB Magazine

Our quarterly magazine for members

We advise.
We educate.
We campaign.

Members' Area

[More Details >>](#)

Homeowners

[More Details >>](#)

Builders & Professionals

[More Details >>](#)

Join Today

Help us help historic buildings

Why not mark an occasion - Christmas, birthday or anniversary - with a gift of membership?

Courses, Events, Talks

The SPAB and Historic Royal Palaces provide hands-on learning through our masterclasses in metalwork and brick repair.

www.spab.org.uk

20.gadsimta biedrība

News
Blog
Casework &
Campaigns
Publications
Events
Members
Links

News

08/05/13

C20 AGM on 1 June 2013

Following the success of our AGM weekend in Sheffield last year, we hope to see as many of you as possible at this year's AGM, which will be... [More...](#)

Blog

20/03/13

Lock Woven Mesh System (concrete technology for sheep)

This is really just a good excuse for me to post a sheep photo on the website!... I've been sent a booklet (frustratingly undated) detailing "Lock Woven Mesh... [More...](#)

Casework

February 2013

Birmingham Central Library

Despite our best endeavours and those of the Friends of Birmingham Central Library, the City's planning committee has passed major plans for a city-centre redevelopment scheme that includes... [More...](#)

Events

08/06/13

Portsmouth - Portsea Island to Portsdown Hill 8 June 2013

This tour will take place on Saturday 8th June, not Thursday as indicated in the C20 Magazine. This full day tour will seek to demonstrate the flavour of Portsmouth's

Building of the month

May 2013

St Olav Church, Trondheim

Ola Wedebrunn Trondheim is a city at the mouth of the Nidelva, a river on the west coast of central Norway. Its location has many favorable resources and... [More...](#)

About us

Join our campaign for C20th architecture

Join the Twentieth Century Society to gain access to our member-only events at home and abroad, the C20 magazine three times a year, a free copy of our latest journal - and the knowledge that you are helping us to safeguard the heritage of architecture and design in

www.c20society.org.uk

Nacionālais trests

50 THINGS TO DO BEFORE YOU'RE 11 $\frac{3}{4}$

Crazy creatures, awesome antics and hidden treasures!

Discover our even wilder 50 things to do before you're 11 $\frac{3}{4}$ - put together with help from kids from all over the country »

The banner features a photograph of two children climbing a large tree. On the left, there is a pink box with the text '50 THINGS TO DO BEFORE YOU'RE 11 3/4'. Below this, there is a small image of a child in a red jacket. On the right, there is a green tree icon with a person climbing it, and a white arrow pointing right.

Find a
place to
visit

Enter a National Trust site, postcode,
city, town, county or region.

Search

Support us by [joining](#), [donating](#), [volunteering](#) or come along to one of our [events](#).

Our collections

Discover something new. Our houses and building house thousands of fascinating objects, ranging from our Rembrandt at [Buckland Abbey](#) to Coleridge's hair collection at [Coleridge](#)

Bluebells

www.nationaltrust.org.uk

Mantojuma alianse

www.heritagelink.org.uk

NVO Vācijā

- Vietējās kopienas iniciatīvas
- Reģionālās organizācijas
- Vācijas pieminekļu aizsardzības biedrība
- Forumi
- Sabiedriskās institūcijas

Leipcigas pilsētas forums

HOME

NEWS-ARCHIV

STADTFORUM

AKTIVITÄTEN

PROJEKTE

EVENTS

URBANE KONZEPTE

PRESSE

TERMINE

KONTAKT

„Jedes Kulturdenkmal, das heute zugrunde geht, ist für alle Zeit verloren. Was wir jetzt nicht retten, kann nie mehr gerettet werden. Was wir jetzt versäumen, kann keine künftige Generation nachholen.“

Deutsches Nationalkomitee für Denkmalschutz

Das "Stadtforum Leipzig" ist auch bei facebook vertreten und informiert aus der Arbeit des Stadtforums, aber auch über Leipzigs Baukultur. Klicken Sie hier und werden Fan auf unserer Seite.

Interesse an Neuigkeiten vom Stadtforum Leipzig und der baukulturellen Vielfalt Leipzigs? Melden Sie sich kostenlos für unseren Newsletter an: stadtforumleipzig@web.de.

Termine zu den Baustil- / bauinfo-Rundgängen

Das Stadtforum Leipzig lädt seit 2012 zu seinen Stadtrundgängen zum allgemeinen Leitthema "Städtebau und Stadtentwicklung" ein. Darunter finden verschiedene Reihen statt. Die Rundgänge sind kostenlos und sind für alle Zielgruppen offen. Eine Übersicht über alle Termine finden Sie hier.

Baustil

Baustil-Rundgänge:

13.05.2013, 17.30 Uhr: Entwicklung Georg-Schwarz-Straße -
Treffpunkt: Merseburger-/G.-Schwarz-Str. // mehr

ABRISS

<http://www.stadtforum-leipzig.de>

«Dzimtenes aprūpētāji»

Bayerischer Landesverein
für Heimatpflege e.V.

Netzwerk Heimat

Heimatspfleger

Regional

Bilder aus Bayern

Der Verein

Ortsgeschichte, Heimatforschung,
Landeskunde

Haus, Siedlung, Landschaft

Singen, musizieren, tanzen

Brauch, Tracht, Sprache

Aktuelles

Presseschau

Obacht

Publikationen

Heimat braucht Menschen: Online neues Mitglied werden

Heimat braucht Menschen...

...die sie kennen, die sie mögen und
die sie gestalten!

Die Mitglieder des Bayerischen
Landesvereins für Heimatpflege treten
für eine kulturfreundliche Gesellschaft
ein. Je mehr Menschen mittun, umso
besser werden wir bei Staat,
Kommunen, Behörden und in der
Gesellschaft gehört. Helfen Sie mit,
unsere Heimat zu erhalten und
verantwortungsvoll weiterzuentwickeln.

Werden Sie Mitglied im Bayerischen
Landesverein für Heimatpflege!

Termine

Fr 07.06.13 bis 09.06.13:
**37. Bayerischer Heimattag "Jugend
braucht Heimat – Heimat braucht
Jugend"**

Jugendliche haben heute sehr offene
Vorstellungen von Heimat; manche
verbinden damit geografische oder
kulturelle Merkmale, andere eine
soziale Zugehörigkeit und wieder
andere sprechen von der ... [mehr](#)

Mi 10.04.13
bis 26.07.13

"Scherenschnitt-Exlibris von Ernest
Potuczek-Lindenthal" – Ausstellung

Fr 12.04.13
bis 31.10.13

Ausstellung "Heimat – neu
entdecken!"

Sa 20.04.13
bis 29.09.13

"Griffel, Füller, Tintenkiller –
Volksschulen im ländlichen Bayern
1945–1970

Di 30.04.13
bis 24.05.13

"Das Adlergebirge in Bayern – die
Heimatlandschaft Adlergebirge",
Ausstellung

<http://www.heimat-bayern.de>

Kultūras mantojuma draugi, Turcija

- Friends of Cultural Heritage (FOCUH), dibināta 2005.gadā
- <http://www.warfreeheritage.net>
- Dažādas akcijas, raksti, vēstules, uzrunas

Austrumu mantojums bez robežām

- Viena reģiona mantojuma izpratnes veicināšana;
- www.ohwb.net

Dažādas starptautiskas NVO un iniciatīvas

- World Monument Fund
- ICOMOS un tās komitejas
- ICOM un tās komitejas
- Interpret Europe
- Europa Nostra un tās padomes
- Saving Antiquities for Everyone

Untergunther

- Slepena grupa ar mērķi atjaunot pamestus mantojuma objektus;
- 2006.gadā slepeni atjaunoja Parīzes Panteona pulksteni
- Daļa no *Urban eXperiment*

«Mantojuma gorillas»

Kur smelties turpmākās idejas?

- Nākamreiz dodoties ceļojumā – izvēlieties netradicionālus tūrisma apskates objektus;
- Izzināt esošās starptautiskās ar mantojumu saistītās NVO un tām pievienoties;
-

Paldies par uzmanību!

Dagnija Baltiņa
UNESCO LNK ģenerālsekretāre
d.baltina@unesco.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

92,07% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību.
Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.
Šī lekcija un prezentācija ir veidotas ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par šīs lekcijas un prezentācijas saturu atbild autore Dagnija Baltiņa un biedrība "Kultūras projektu koordinācijas centrs".